

ІДЕНТИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ ДОСТАВКИ ТОВАРІВ В УМОВАХ ВІЙНИ

Війна в Україні стала своєрідним каталізатором змін як для людей та економіки країни, так і для всіх логістичних операцій. Звісно ринок доставки ці зміни теж не оминули, постраждали всі служби доставки на території держави. Різниця була лише в швидкості реагування на ситуацію та адаптації до неї. Так, наприклад, «Укрпошта» змогла адаптуватися й відновити свою діяльність вже через 2 місяці після вторгнення, а от «Новій пошти» потребувалося дещо більше часу, а саме – 6 місяців.

Зараз в Україні всі сфери, зокрема й сфера доставки, працюють у стані певної невизначеності, оскільки ніхто не знає, що нас чекає завтра, не кажучи вже про більш далеке майбутнє. Саме тому розглядаються різні варіанти розвитку подій у майбутньому – від найменш до найбільш сприятливих - й відповідно до цього визначаються та ранжуються ризики, які впливають на доставку товарів. Тож розглянемо найкращий, найбільш ймовірний і найгірший сценарії та ризики, що впливатимуть на доставку за тієї чи іншої версії.

Дотримуючись найгіршого сценарію (просування противника, захоплення ним більшої території країни) розглянемо ризики, які впливатимуть на доставку товарів в цьому випадку:

1. збільшення тривалості доставки через перешкоди у русі транспорту в районах, що знаходяться недалеко від зони бойових дій;

2. підвищення загрози життю та здоров'ю персоналу, відповідно, збільшення можливості втрати персоналу, це ж стосується транспортних засобів, інфраструктури і т. п.;

3. збільшення ризику втрати/пошкодження товарів в районах, що знаходяться недалеко від зони бойових дій, сюди ж втрата контролю над маршрутами доставки, відповідно втрата клієнтів.

4. гостра нестача працівників, особливо чоловічої статі, як наслідок, «фемінізація» логістики.

Повністю знизити рівень ризиків за найгіршого сценарію ніяк не вийде, проте дещо зменшити їх все ж можна, розробивши плани невідкладних дій та альтернативних маршрутів для швидкого реагування у разі виникнення небезпеки; створивши резервні запаси для швидкої компенсації можливих втрат під час доставки; забезпечивши більшу конфіденційність інформації про вантажі й маршрути для уникнення викрадення вантажу ворогом.

Найбільш ймовірний сценарій полягає в збереженні відносно стабільної ситуації по всій лінії фронту або ж незначному її покращенні (чи погіршенні). В такому випадку ризиками є:

1. Замороження війни на невідомий термін, а отже й неможливість відновити доставку товарів у на даний момент захоплені пункти України;

2. Підвищення витрат на логістику в разі погіршення воєнної ситуації: збільшення витрат на паливо, заробітну плату перевізникам і т.п. Цей ризик можна попередити установивши чіткі умови контракту з перевізниками, що дозволить уникнути несподіваних підвищень ціни.

3. Погіршення психологічного стану персоналу, що негативно впливатиме на їх продуктивність. Для зменшення шкоди від ризику варто надавати психологічну підтримку працівникам, проводити тренінги з управління стресом, створити сприятливий клімат для роботи.

Найкращим сценарієм звісно є перемога. Проте навіть при такому позитивному сценарії існують ризики, які можуть перешкоджати ефективній логістиці. Так головним ризиком є ризик небезпеки життю та здоров'ю робітників (перевізників). Навіть після перемоги наслідки війни все ще будуть сильно відчуватися, особливо в окупованих довгий час територіях. За словами О. Резнікова для повного розмінування української землі потрібно близько 30 років [1], а це означає, що протягом 30 років є ризик підірватися на міні й померти. Мінімізувати цей ризик можна налагодивши тісну співпрацю з ДСНС України, які будуть розмінувати дороги та повідомляти про розміновані маршрути, якими можна буде безпечно їздити.

Отже, зараз ситуація в країні є нестабільною, відповідно від цього страждає будь-яка сфера в країні. Сучасний досвід підвищення ефективності перевізного процесу свідчить про те, що успіх може бути досягнутий лише при системному підході до мінімізації можливих ризиків та сценарного підходу до їх оцінювання.

Список використаних джерел

1. Ізвозікова А. Для розмінування України потрібно ще 5 тисяч фахівців – Резніков. Суспільне Новини. URL: <https://suspihne.media/442308-dla-rozminuvanna-ukraini-potribno-se-5-tisac-fahivciv-reznikov/> (дата звернення: 09.03.2024).